

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

UTSIKT FRÅN LEJONBACKEN.

H. 8. D:S STOCKHOLMSFOTOGRAF.

17 DE ÅRG. No 30

DEN 23 APRIL 1916

CECILIA BREDAS DÖD. AF ELISABET BJÖRKLUND.

I hade kommit att tala om underliga historier.

Gemensamt återupplivade vi minnet af en hel del gåtfulla händelser: brott, hvilkas upphofsmän aldrig blifvit funna; människor som spårlost försvunnit; underliga historier, som på sin tid varit i hvar mans mun; och underliga historier, som aldrig blifvit kända af annat än ett fåtal.

Jag var ung och ifrig, han gammal och eftertänksam. Men ämnet intresserade oss båda, honom som läkare, mig som journalist.

Jag hade just slutat berätta om en egendomlig tilldragelse, som nyligen kommit till min kännedom, och som tycktes mig erbjuda många punkter af intresse. Och det blef tyst några ögonblick.

Min vän stirrade rätt framför sig, liksom plötsligt glömsk af sin omgivning, och tvinnade betänksamt sitt spetsiga hvita hakskägg.

Jag tände en ny cigarett och väntade att få höra, hvad han hade i tankarna.

— På tal om underliga händelser..., sade han långsamt. Jag kunde ha lust att berätta... Det vore ändå skada att aldrig berätta Cecilia Bredas historia.

Jag satte mig förvåntansfullt tillrätta i stolen.

— Cecilia Breda! upprepade han. Du känner inte igen hennes namn?

Jag skakade på hufvudet.

— Anej, sade han, knappt att begära. Du är trettio år yngre än jag. Tiden går fort, och människor glömma. Men om jag i min ungdom hade frågat en journalist om han hade hört det namnet — ja, hvem af dem drömde inte om att lösa den gåtan!

— Nå, blef den löst?

— Den blef aldrig löst. Och den blef glömd, som alla gåtor förr eller senare, de må ha varit aldrig så dryftade. — Men säg mig en sak: du har naturligtvis sett det Sjöbergska galleriet?

— Ja, ett par gånger.

— Minns du möjligen en tafla af Dau, som hänger på kortväggen i den lilla salen? "Två skönheter" heter den förresten.

— En vacker dam, som lutar hufvudet mot en häst?

— Mycket riktigt. Det är Cecilia Breda och hennes älsklingshäst.

— Nej verkligen! sade jag intresserad. Det måtte ha varit en vacker kvinna.

— Hon var den vackraste kvinna jag någonsin sett, sade han nästan högtidligt, den vackraste och den behagligaste. Det var hennes färger, som var så utsökta: den allra finaste hy, svarta, smala ögonbryn och ljust hår. Hon var cendrée — inte så som hvem som helst som behagar ge sitt grågula hår det namnet — hennes hår hade verkligen den där askblonda färgen, som är lika sällsynt som den är vacker.

— Vänta ett ögonblick — jag letade i mitt minne — det far för mig, som om jag hört talas om den där taflan — om henne som den föreställer... Nu vet jag! Jag stod bakom några personer en gång som just stod och såg på taflan. En af dem förde ordet... Var det inte något besynnerligt med hennes död?

Han nickade. Mycket besynnerligare än han, som du hörde, visste om. För han visste naturligtvis bara hälften af historien.

— Hur vet du det? frågade jag förbluffad.

— Därför att det inte är mer än en som har hört hela.

— Och det är väl inte händelsevis du?

— Jo, det är det, log han.

— Du gör mig verkligen nyfiken.

— Jag sade för mycket nyss. Jag känner inte till hela historien. Det gör ingen nu levande människa. Och ingen kommer någonsin att göra det. Men jag vet mer än någon annan. Det har grämt mig i årtal, att jag aldrig skall kunna få veta allt om den. Jag har letat och lagt ihop, jag har försökt att få bilden så hel som möjligt. Men det är bitar borta här och hvar. Det får du komma ihåg, så att du inte blir för besviken, om jag nu berättar dig, hvad jag vet.

Du har kanske hört talas om häradshövding Breda? Han hade en stor advokatbyrå, och var mycket rik. Han dog för någont år sedan. Då sålde hans änka taflan till Sjöberg.

— Nå, och hvem var Cecilia Breda?

— Det var hans första hustru. Hon var helt ung, när han gifte sig med henne. Man visste inte riktigt hvar han fått tag i henne; hon lär ha stått i någon butik på Söder. Om föräldrarna vet jag endast, att de emigrerade till Amerika som unga, och där föddes flickan. Men de hörde inte till dem som slog sig fram, utan återvände till Sverige lika fattiga som förut. Jag tror mannen var snickare till yrket, och hustrun var visst strykerska — enkelt folk i alla händelser. De dogo båda, innan flickan blef vuxen.

Breda var känd i Stockholms eleganta värld som en ung, rik dandy på den tiden. Han fick syn på flickan och blef genast kär i henne. Folk förvånade sig naturligtvis öfver att han gifte sig med henne — tyckte väl att han kunde ha fått henne för billigare pris. Men antingen stod hon väl inte till att vinna med mindre, eller var hans kärlek verkligen så stor, att han inte satte annat i fråga. Hans släkt slog ett fasligt allarm emellertid. Men de gifvo sig, då de gjorde hennes bekantskap. Hon hade en märkvärdig förmåga att vinna människor. Det var inte bara hennes vackra ansikte, hon måste verkligen haft en sällsynt takt och anpassningsförmåga. Den som inte visste rätta förhållandet, skulle aldrig drömt om annat än att hon från födelsen tillhörde dessa kretsar, där hon sedan rörde sig med sågan elegans och säkerhet.

— Kände du henne, frågade jag.

Han skattade. — Jag hörde till dem, som stodo och gapade, när hon kom ridande nedför Sturegatan — dem, som skröto, om de lyckats få plats i en loge bredvid hennes på teatern, eller ett bord på café bredvid det, där hon satt, omgifven af sitt beundrande hof. Jag var en ung, obetydlig kandidat, kära du. "Die Sterne, die begehrt man nicht".

Hon var en drottning, återtog han efter en paus, och hon blef hyllad som få. Man kan väl tycka, att ödet hade varit särskildt gånligt mot henne. Skönhet, pengar, en god ställning, en massa nyvunna vänner — mest manliga, förstås — som täflade om att smickra henne. Hon fick en son också, men det var en liten klen stackare. Alla vänliga hjärtan sade, att hon var obeskrifligt fäst vid honom, fast hennes man inte ville tillåta att hon ägnade honom för mycken tid — hon hade andra och i hans tycke viktigare plikter att uppfylla...

Tycker du jag är långrandig? Nåväl, det där är preludierna. Nu till själva historien!

En kväll hade fru Breda varit på en konsert, ensam tror jag. Hennes man var bortrest på några dagar — jag vill minnas det var på jakt. Hon kom hem vid tiotiden. Något senare ringde hon och sade till jungfrun, som kom in, att väcka

hennes så och så dags nästa morgon — hon skulle nämligen ut och rida före frukosten.

Denna jungfru berättade sedan, att hennes fru suttit i sitt lilla kabinet, framför skrivbordet, hvars lampa var tänd, och varit, som det tycktes, sysselsatt med att skriva ett bref. Hon hade på sig en ljusblå, blommig morgonrock — ack, denna mångskildrade morgonrock.... Hon såg glad och vänlig ut — alldeles sig lik.

Nästa morgon, min vän, när jungfrun skulle väcka henne, fann hon sängkammaren tom och bädden orörd. Man sökte genom hela våningen, men hon stod ingensstädes att finna. Ingen af hennes klädningar tycktes fattas. Hade hon gett sig ut ur huset i morgonrock och tofflor? Men supékappan, som hon haft på kvällen förut, var borta.

— Nå, kom hon till rätta?

— A drig.

Detektiven inom mig började genast arbeta.

— Brann lampan ännu i kabinettet?

— Utbrunnen.

DEN UNGA FURSTINNAN OMEDELBART EFTER KONFIRMATIONEN, jämte sin lille bror, prins Carl.

— Fanns ingenting, som tydde på strid?
— Ingenting.
— Fann man inga spår af brevet?

Han log åt min ifver. — Det låg kvar på bordet. Det var ställt till hennes man och innehöll inte många rader. Hon beskref, hur hon tillbragt sin dag och berättade om konserten. "Hvad jag mest tyckte om" stod det. Men hvad det var hon mest tyckte om, fick man aldrig veta. Och inte heller hvad som då hade kommit henne att lägga ned pennan.

— Inga spår — af blod, eller fötter, eller fingrar, någonstans?

— Kanske hade man med nutidens metoder kunnat upptäcka något — men då stod ingenting till att finna. Hade hon gått ut själfmant? Eller hade någon hämtat henne? I så fall måste denna någon haft nyckel till våningen, ty ingen åverkan kunde märkas på låset.

— Nåja — en dubbelnyckel går lätt att skaffa. Hvad för folk var tjänarna?

Forts. å sid. 470.

H. 8. D:S STORA NOVELL-PRIS-TÄFLAN

OM 1,200 KR.

I slutet af förra året utlyste vi en novell-pristäflan, hvilken vi, då erkända författares alster ju måste anses stå höjda öfver ett inbördes jämförande, förbehöllo åt vårt lands amatörförfattare. Vår afsikt härmed var tvåfaldig. Vi ville gifva de unga, ännu ej erkända författarne tillfälle att under rättvis afvägda styrkeförhållanden mäta sina krafter och kring denna deras kraftmätning samla det intresse utifrån, som en täflan ju alltid i särskild grad kan påräkna. Å andra sidan ville vi med vår täflan bereda den litteraturintresserade allmänheten nöjet af att göra närmare bekantskap med vårt lands gryende författarförmågor, hvilka, ännu arbetande mera i skymundan och opåaktade, dock bland sig tilläfväntas räkna några af de författare, hvilka, om förutsättningarna härför finnas, en dag skola efterträda den författareläng som nu innesluter de kända och erkända namnen.

Deltagandet i pristäflingen har vida öfverträffat våra dock från början högt spända förväntningar och vi hafva haft att räkna med inemot ett halft tusental täflingsskriter.

Tydligt är, att det i denna stora mängd manuskript, insända af amatörförfattare, måste hafva funnits en myckenhet värdelöst gods, men å andra sidan har samlingen inneslutit ett föränansvärdt stort antal verkligt goda alster. Det har sålunda icke blott icke varit ringaste svårighet att uttaga de sexton noveller, som svara mot de utfästa sexton prisen, utan därutöver har erhållits ett högst betydande antal berättelser, hvilka visat sig väl förtjänta af den inlösningsvi vid täflingen tillännagifvande utlofvade.

Vi meddela här nedan namnen på de sexton pristagarne och fästa därvid uppmärksamheten på att de till prisgrupperna på 75 och 50 kr. hörande berättelserna alla ansetts likvärdiga inom sin grupp, och att således den inbördes ordningen dem emellan icke innebär någon gradering af värdet.

De utfästa prisen hafva tillställts de resp. pristagarne. Röjande inlösningen af öfriga antagna berättelser komma författarne att före april månads utgång brefledes erhålla meddelande. Ej antagna manuskript ötersändas, om returporto bifogats dem. Öfriga täflande, som önska återfå sina alster, torde härför insända nödigt porto.

ELISABET BJÖRKLUND, Venersborg, Första pris 200 kr.

Anna Källén, Lund, Andra pris 150 kr.

Ivan Bjarne, Stora Rör, Tredje pris 100 kr.

4 Fjärde pris à 75 kr.

B. Malmström, Kristianstad. Sven Kjelsén, Tärna. Aina Hjertberg, Sundsvall. Eric Ericson, Eslöv.

9 Femte pris à 50 kr.

Anna Gustafsson, Västervik. Fredrik Lindholm, Landskrona. Emma de Pourtalès, Glion—s—Montreux, Schweiz. Erik V. Sjöberg, Borås. Tage Rosander, Landskrona. Karl Östman, Sundsvall. Karolus, Kungsholms Villastad. Einar Larsson, Uddevalla. Astrid Glas, Umeå.

Foto. Rahm, Sthlm.

D:R FRANCIS HAGERUP, Norges ny-utnämnde envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire vid Svenska Hofvet.

Till norsk minister i Stockholm har utnämnts Norges hittillsvarande minister i Köpenhamn, d:r S. F. Hagerup. Den nye ministern blef i tisdags mottagen i högtidlig audiens på Stockholms slott, hvarvid han öfverlämnade sina kreditivbref. Ministern hämtades från Grand Hotell, där han tagit in, af introduktören för främmande sändebud hofmarskalken greve Adam Lewenhaupt och fördes till slottet i fyrspänd sju-glasvagn.

D:r Hagerup är född 1853 och son af statsrådet, amiralen H. S. Hagerup. Innan han i början på 90-talet först blef statsråd och sedermera statsminister var han professor i rättsvetenskap vid Kristiania universitet. Till mi-

nister i Köpenhamn utnämndes han 1906. Han är en frejdad vetenskapsman och har bland annat varit Norges delegerade vid andra Haag-konferensen.

*
Argentinas envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire d:r Juan Lagos-Marmol som varit ackrediterad i Sverige sedan d. 11 maj 1912 har förflyttats som sitt lands minister till La

D:R JUAN LAGOS-MARMOL, Argentinas hittillsvarande minister vid Svenska Hofvet, lämnar i dagarne Stockholm.

Paz i Bolivia i Sydamerika och lämnar tillsammans med sin maka vårt land i slutet af april. Ministerparet har under sin vistelse i vår hufvudstad tillvunnit sig de största sympatier.

*

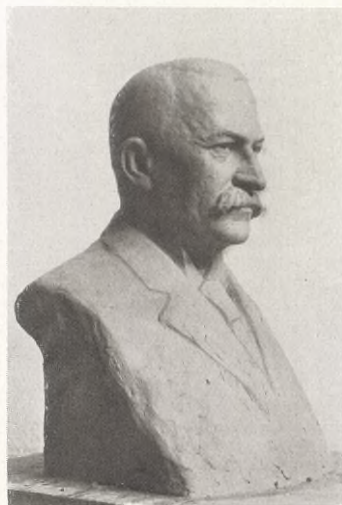
MADAME LAGOS-MARMOL.

Efter porträtt.

Till portr. å första sid.

Prinsessan Margaretha, härtigparets af Västergötland äldsta dotter, som sedan förra hösten mottagit konfirmationsundervisning af ärkebiskop Söderblom, konfirmerades den 15 april af ärkebiskopen i slottskapellet på Stockholms slott. Den högtidliga akten öfvervars af konungen och i hufvudstaden vararande medlemmar af kungliga familjen. Drottningen förhindrades af sin utomlandsvistelse att närvara. Inbjudningen att bevista akten hade utgått till excellenser, statsråd, riksdagens talmän, serafimeriddare med damer äfvensom till högre militära och civila ämbetsmän m. fl.

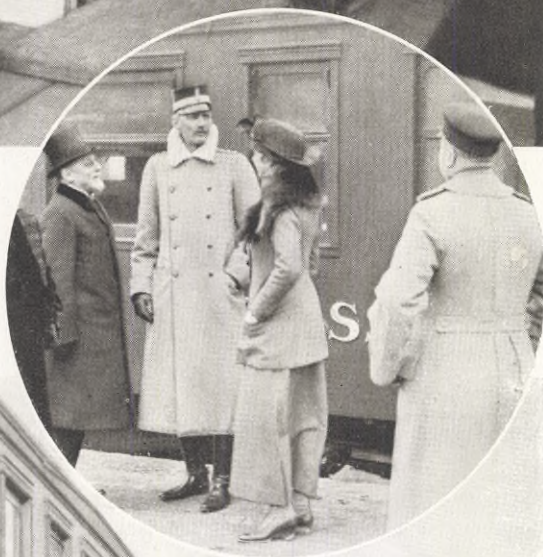

PORTRÄTTBYST AF KONSTAKADEMIENS PRESES GREFVE FREDRIK WACHTMEISTER, utförd för Akad. af prof. Theodor Lundberg. (Efter foto)

ÅNGAREN BIRGER JARL ANKOMMER TILL TRELLEBORG med de första krigsinvaliderna från Tyskland. De svårast sårade.

Invalidtransporterna genom Sverige, hvilka under vintermånaderna varit inställda, hafva nu återupptagits. Den 8 april afgick ångaren Birger Jarl från Trelleborg till Sassnitz för att från Tyskland hämta den första kontingenten utväxlade krigsinvalider och öfverföra dem till Trelleborg, därifrån färden sedan fortsattes med järnväg genom Sverige till Finland och Ryssland. Transporten genom vårt land försiggår med ett af svenska Röda korset utrustadt lasarettståg, hvilket, innan det utgick inspekterades af prins Carl.

Mellerst: PRINS CARL vid inspektionen af lasarettståget. — Nederst: DE SVÅRT SÅRADE BÄRAS IN I TÅGET. (Pressfoto.)

Forts. fr. sid. 467.

— Inte skymten af en misstanke kunde riktas mot någon af dem.

— Mannens släkt då?

— Inte skymten af en misstanke.

— Hade den unga frun möjligen haft någon kärleksförbindelse?

— Inte skymten af en misstanke.

— Och hon hade inte haft någon fiende? Någon som kunde haft intresse af att rödja henne ur vägen?

Han teg ett ögonblick. — Hon var allmänt omtyckt, sade han dröjande. Men — nåja, en så vacker kvinna måste naturligtvis ha haft sina afundsmän — för att inte hellre säga afundskvinnor.

— Var det inte någon särskild som nämndes?

Han tvekade åter. — Nej, sade han därpå bestämdt. Ingen särskild nämndes, åtminstone inte offentligt. Men jag vet att jag en gång — det var långt före hennes försvinnande — hörde sägas om en ganska högstående dam, en utländska, gift med en diplomat, att hon i nog så hätska ordalag lofvat att näpsa fru Breda. Ser du, fru Breda, så vänlig och jag tror i grunden godhjärtad som hon var, hade en viss svaghet, säkert ganska vanlig hos vackra kvinnor: hon ville vara medelpunkten; hon nöjde sig inte med mindre än att man hyllade henne — ja, åtminstone männen. Jag vet inte om hon satte värde på damernas hyllning — ehuru hon oftast stod på god fot även med dem. Det var väl kanske öfvermod — men betänk dock, en sådan karriär hon gjort! Och jag finner det snarare märkvärdigt, att inte medgången steg henne mer åt hufvudet. Hon var på intet vis groft, ja knappt märkbart, kokett. Men du kan vara viss om, att fanns det i hennes sällskap en herre som ej ägnade henne tillbörlig uppmärksamhet, förstod hon konsten att förr eller senare få honom att göra det. Sådant kan ju inte vara ägnadt att väcka vänliga känslor hos andra kvinnor, som nödgas se sina egna kavaljerer svika fanan...

Men från några hatfulla ord och till ett omsorgsfullt planlagt och genomfördt brott, är det ju ett stort steg. Kanske fanns det andra, som inte pratade, men handlade. Så mycket är emellertid säkert: det fanns kvinnor, som hatade Cecilia Breda. Men inte skymten af en ledtråd, inte det minsta spår stod till att upptäcka, trots polisens arbete, trots den stora belöning, som hennes man utfäste, och trots att prässen rörde upp himmel och jord.

En ny tanke slog mig. — Hon ägde naturligtvis dyrbara smycken — hade inga sådana försvunnit? Eller pengar? Kan det inte helt enkelt ha varit ett rånmord?

— Hon hade ringar på sig, kanske också något armband, och tillsammans representerade de nog en vacker summa. Men hennes guldlocka låg kvar på bordet. Och förresten fattades ingenting i huset.

Vi rökte några ögonblick under tystnad.

— Och man fann aldrig hennes lik?

— Nej aldrig. Men man fann dock något — ett spår, om du så vill. Det var efter ett halfår eller så omkring, och saken hade redan upphört att sysselsätta det allmänna intresset. En liten pojke kom en gång kilande till en poliskonstapel, som posterade i ett gathörn, och gaf honom ett klädbylte. Han hade fått i uppdrag att lämna det till polisen, påstod han, af en karl som fått tag i det, när han fiskade vid den och den kajen. Och innan polisen hunnit bilda sig någon uppfattning om saken, hade pojken kilat sin väg igen.

— Oförlåtligt! slapp det ur mig.

Min vän skrattade. — För det första är det ju

inte så själklart, att ett klädbylte innehåller några märkliga ting, och för det andra är det inte ens klart att pojken, om han blifvit hejdad, kunnat ge några upplysningar om karlen. Och för det tredje kunde denne ju möjligtvis alldeles utan sin förskyllan fått tag i det där byllet. Allnog: när polisen närmare granskade sitt fång, befunns det innehålla en kappa och en ljusblå, blommig morgonrock — d. v. s. något som förut varit ljusblått och blommigt, men nu var delvis förstördt af vattnet. Kappans monogram gjorde slut på hvarj tvifvel om hvem som varit ägaren.

Nytt allarm! Nya tidningsartiklar! Det dragades vid kajen, men utan resultat. Somliga ansågo det nu till full evidens bevisadt, att fru Breda blifvit dränkt, andra, att hon blifvit mördad och liket nedkastadt i vattnet; andra åter påpekade, att klädernas tillstånd inte tydde på att de legat så lång tid som ett halfår i vattnet, och ville förklara saken så, att mördaren, eller mördarna, hållit dessa komprometterande vittnesbörd om sitt brott dolda, och först nu, då saken trots vara glömd, vågat göra sig af med dem. Det fanns emellertid ingen, som tviflade på att hon var död. Hvad hennes man beträffade, var han särdeles ifrig att få henne förklarad död. Han önskade nämligen snart ingå nytt äktenskap —

Jag for upp. Fanns inte där en ledtråd?

Min vän förstod mina tankar och skakade af värjande på hufvudet. — Är du redan färdig att anklaga den stackars karlen för mord? frågade han. Hans kärlek till hustrun måste dock anses vara höjd öfver allt tvifvel, och han var hvad man brukar kalla otröstlig, när hon försvann. Men du vet väl, att det är de otröstliga änklingarna, som först gifta om sig!

— Nå, den tilltänkta efterträderskan?

— Hon var norrländska, vill jag minnas. Hade aldrig känt Cecilia Breda. Det var förresten en dam af fin familj — fast inte så vacker som den första frun.

Han teg ett ögonblick och tog sig tankfullt om hakan.

— Nå? frågade jag. — Jag är ganska nyiiken att få höra sanningen i den här historien — den visste ju du?

Det föreföll, som om han inte hört mig.

— Du minns kanske att jag sade, att hon hade en son, Cecilia Breda, återtog han och stirrade alltjämt tankfullt framför sig. — Den andra fru Breda fick flera barn, friskare och bättre utrustade än den första lilla stackaren — halt var han till på köpet.

— Såå, och hon kanske var styfmoderlig? frågade jag.

— Det tror jag inte man kan påstå. Men ett sådant där barn kan ju möjligtvis behöiva en alldeles särskildt hög grad af moderlig omvårdnad, och det vet jag inte om hon bestod honom. Jag tror både hon och fadern i allmänhet togo föga notis om honom. Det gick emellertid ingen nöd på honom, för han hade en alldeles särskildt god vän i en barnjungfru, som anställdes där i huset något år efter fru Bredas död. Det var en stadgad och präktig människa — Ester Olsson hette hon för öfrigt — trogen som Vår Herre och ful som Skam, brukade hennes matmor säga. Hon skötte alla barnen, men favoriserade alldeles afgjordt den äldsta gossen och var alltid färdig att strida för honom med näbbar och klor, om det så skulle behöivas. Han var också mycket fästad vid henne, har jag hört sägas, och hans skolkamrater brukade drifva med honom för hans vänskap med henne. Den höll nämligen i sig långt sedan

han vuxit ur barnkammaren. Jag har försökt få veta mera om detta vänskapsförhållande, men det har inte lyckats mig. Det är skada...

Jag flyttade mig litet otåligt i stolen, men han tycktes inte lägga märke till det.

— Nå, gammal blef han emellertid inte, Cecilia Bredas son, fortfor han — inte tjuu år en gång, när han blef dödad vid en bilolycka utanför Stockholm. Hans far var med förresten, men slapp undan med ett par brutna reifen.

Då flyttade den där jungfrun — Ester Olsson. Det yngsta barnet var inte mer än några år, och fru Breda hade gärna velat behålla henne. Men hon stod inte till att öfvertala.

Jag gäspade en smula demonstrativt. Ty unge Bredas barnjungfru intresserade mig, uppriktigt sagdt, inte lika mycket som hans mor.

Min vän såg upp och nickade mot mig.

— Aterigen för omständlig? log han. — Du vet, att det är ålderdomens privilegium... Men jag släpper nog inte min röda tråd ändå, ska du få se!

För att återgå till den där Ester Olsson, så flyttade hon, som sagdt. Hon hyrde sig ett litet rum, på Söder, hos en gammal änka. Ett par dagar eiter sin flyttning blef hon emellertid sjuk, sängliggande. Jag var distriktsläkare där för tillfället, och Ester Olssons värdinna kom och hämtade mig en kväll.

På vägen berättade gumman ett och annat om sin hyresgäst — det var inte så mycket, för hon kände ju inte närmare till henne. Men när hon nämnde, att den sjuka hade tjänat i familjen Breda, erinrade jag mig just den här gamla histo-

rien om den första fru Breda — helt flyktigt, förstår du, i samband med namnet.

När jag kom fram, såg jag genast att kvinnan inte hade långt kvar. Det var hjärtat. Hon var förresten medvetlös och yrade stundtals.

Jag blef sittande kvar där till det sista, min vän. Jag ville inte för allt i världen försaka möjligheten af att få ställa några frågor till henne, om hon för något ögonblick skulle bli redig igen. Men fram på natten dog hon, dog utan att ha kunnat ge mig ett svar.

Och därför, ser du, är min historia inte hel. Därför är det bitar borta där och hvar. Men det den kvinnan yrade om de sista timmarna hon lefde, var i alla fall nog, för att jag skulle få veta sanningen.

— Sanningen?

— Ja, sanningen om Cecilia Bredas död.

— Af denna Ester Olssons mun?

— Af Ester Olssons mun.

— Nå, din historia bjuder åtminstone på överraskningar. Men detta är mer än jag kan begripa. Den där utmärkta tjänarinnan var väl aldrig mörderskan i egen person?

— Vänta nu ett ögonblick, och kom först och främst ihåg! Det jag hörde var brutna ord, förvirrade hägkomster, lösryckta ur sitt sammanhang — skärfvor af något en gång helt. Några skärfvor har jag sedan ytterligare kunnat foga till genom efterforskningar. Men ännu fattas mycket — hel blir bilden aldrig.

Jag har aldrig fått veta på hvad sätt, icke heller af hvem Cecilia Breda blef kallad ut ur sitt hem den där natten.

Fortf. å sid. 475.

Den svenska handelsflottan har i dagarna fått en värdefull tillökning i barkskeppet "Fingal", som Svenska landtmännens riksförbund inköpt af Tansatlantic Motorships Company för en summa af 950,000 kr. Skeppet, som ligger förtöjdt i Värstahamnen, Stockholm, är den största seglare som på åratals visat sig där. Skrovet är af stål och mäter 308,2 fot i längd, 42,8 fot i bredd samt 25 fot djup. Masternas antal är fyra, däraf tre fullriggade. Vidare är skeppet försedt med motor, sju lastningsbommar, tre motorvinschar och en ångvinsch. Det ståtliga fartyget, hvilket sedan 1909 varit i norsk ägo lastar 4000 tons och kommer senast från Sydamerika, där det intog last af 3,600 ton majs och oljekakor för Svenska

lifsmiddelskommissionens räkning. Af lasten har en del lossats i Karlshamn och Norrköping samt rästen i Stockholm.

Hrr Fotografier uppmanas att vid insändande af fotografier till HVAR 8 DAG tillse, att firmanamn finnes anbragt på fotografiets baksida. Endast då angifves firmanamnet.

Amatörfotograf

Klode: Kem. A.-B. Bmgt Sjöfotoparre, Sthm.—Odg.

BARSKKEPPET "FINGAL", inköpt af Svenska Landtmännens Riksförbund.

BANKMORDETS GÅTA KLARLAGD.

Foto. Erdtman, Sthlm.

Klode: Bengt SJWergarrn.

FRÖKEN INGA DAUG, den unga dam som blef ett tillfälligt vittne till mordgärningen, hvilken ohygglighet lamslog hennes handlingskraft och urståndsatte henne att omedelbart låta gripa våldsmannen, men som allt därefter med en otrolig energi varit behjälplig vid spaningarne och som slutligen själf på gatan röjde mördaren och föranledde hans omedelbara gripande. Fröken Daug har med anledning af sitt beundransvärda uppträdande under spaningstiden och i synnerhet vid mördarens slutliga fasttagande varit föremål för uttryck af allmän sympati.

Efter ett i dagarne taget porträtt.

Mellerst:
DUBBELMÖRDAREN LEONARD GYLLENPALM.

Det hemska *dubbelmordets* gåta har nu lösts och föröfvaren af dædet i ett af Arbetarringens Bankkontor i Stockholm har visat sig vara en i Riga bosatt svensk köpman, Leonard R. A. Gyllenpalm. Mördaren greps fredagen den 7 dennes och har efter ett par dagars förhör, hvarunder indicierna hopades allt tätare kring honom, bekänt sig skyldig, samt uppgifvit, att det var för att komma åt bankens kassa, som brottet föröfvades. Det var tack vare *fröken Daug*, den dam som blef det enda vittnet till mordgärningen, då hon kom in i banken, just som mördaren öfverfallit sina offer, som mördaren greps. När hon i sällskap med ett par vänninor omnämnda fredag afton promenerade hem Gretnuegatan upptäckte hon plötsligt och igenkände mördaren. Hon följde efter honom tills hon fann en patrullerande polis, som på hennes begäran anhöll honom. Mördaren är son till en välstuerad och ansedd köpman i Riga och har där hustru och två små barn. Han kom vid jultiden öfver till Stockholm för att göra exportaffärer, hvilka dock tyckes ha varit mindre gifvande.

Norrköpingskretsen af Röda korset öppnade den 7 april en utställning afsedd att återgifva det krigslasarett, som kretsen i händelse af Sveriges indragande i krig har att uppsätta. Sjukvårdsmaterielen, hvilken består af säng- och förbandsutredningar samt klädespersedlar, är komplett, och har i fråga om allt sömnadsarbete o. dyl. förfärdigats af kretsens kvinnliga medlemmar. Som utställningens ledare har stått fru Alfhild Lokrantz.

Norrköpings Fotogr. magasin.

KRIGSLASARETT I NORRKÖPING.

Klode: Bengt SJWergarrn.

H. S. Da. STOCKHOLMSFOTOGRAF.
"TO SMAA PIGER", i slipad granit.

är en modern barockmästare, intensivt uppmärksam på levande form. Inte på länge har också en utställning i vår huvudstad af en främmande konstnär väckt en så liflig uppmärksamhet som denna. På vernissagen syntes allt hvad Stockholm har berömt inom konstens område med prins Eugen i spetsen. Sedan dess har utställningen varit ovanligt talrikt besökt och det har redan sålts för åtskilliga tusen kronor på densamma.

Den frejdade norske bildhuggaren Gustav Wigeland utställer sedan några dagar i sin atelier på Hammersborg i Kristiania utkastet till sin berömda jättefontänen på Abelhaugen jämte till densamma hörande redan full-

En af Danmarks mest frejdade konstnärer i närvarande tid och kanske dess för närvarande främste skulptör utställer i dessa dagar i Konstföreningens lokal i Stockholm. Känd hos oss genom den keramik af hans hand, som Nationalmuseum eger, exponerar han nu småskulpturer, brons och keramik, medan de större verken få skådas i fotografi. Som bekant har konstnären skapat ett par af Köpenhamns märkligaste monument. Kai Nielsens skulpturer representerar den mest koncentrerade skulptur i samtiden. Han

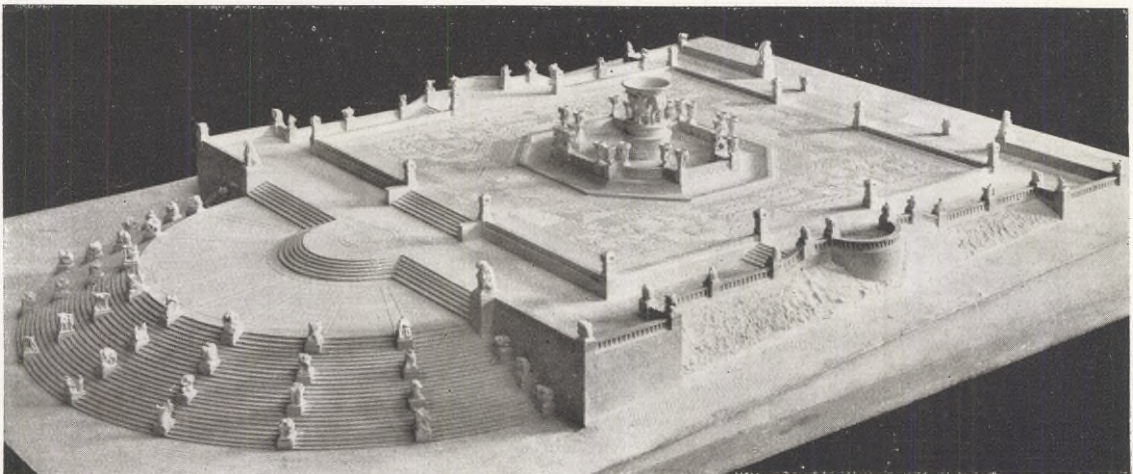

L. Kona. Belyst Osjverparto
"TOBIAS MED FISKEN".

KAI NIELSEN,
den berömda danske skulptören.

bordade skulpturarbeten. Konstverket, som i fantasirikedom och monumental skönhet saknar motstycke, består af en midtgrupp, ett ofantligt bäcken, uppbyggt af sex manliga gestalter och från hvilket vattnet silar öfver de bärandes skuldror ner i bassängen. Kring denna äro tjugi skålar, liksom vuxna på något smäckt grenverk, grupperade. Genom grenverket, som är fristående för hvarje skål, passerar hela lifvet i dess olika facer revy och dessutom finnas rundt bassängkanten två hundra reliefer. Rundt fontänen, hvilken i sin helhet är af brons, löper en bred yttre vattenbassäng med granitkantar. Med fontänen som midtgrupp har konstnären därjämte utarbetat den imponerande terränganläggning var bild återgifver, med platåer, balustrader och trappor i grå granit.

GUSTAV WIGELANDS FONTÄN UTSTÄLLES I KRISTIANIA. Modell till fontänen och dess omgivning.

GRAFSÄTTNING AF K. O. KARLSSONS ASKURNA I VEXIÖ GRAFKAPPELL.

1. Den dyrbara, af persiska staten skänkt silfverurnan
2. Urnan föres till kyrkogården.
3. Småland's husarregemente hejvar sin förra kamrat.

En högtidlig jordfästningsakt ägde den 13 april rum på Eksjö kyrkogård, då askan efter den i en strid mot louerna stupade persersvensken förre hofslogarekorpralen vid Småland's husarregemente *Karl Oskar Karlsson* under militära hedersbetygelser vigdes till ro. I högtidligheten deltog husarregementets chef, officerare, underofficerare samt manskap. Efter jordfästningen, hvilken förrättades i kyrkan m. regementspastor Hans Nilsson, som officiant, fördes den aflidnes aska, innesluten i en af persiska staten skänkt ståtlig silfverurna till grafkapellet, där urnan under honnörsalut placerades i en för detta ändamål i muren inhuggen nisch

Båda de i Söderhamn utkommande tidningarne, "Söderhamns tidning" och "Söderhamns-Kuriren", hafva med några dagars mellanrum härjats af eld. Vi återgifva här en bild af den sistnämnda eldsolyckan, hvilken inträffade den 11 april. Utom tidningens redaktions- och tryckerilokaler blef äfven det i byggnadens andra våning inrymda Nya hotellets kadadt af elden.

Foto. Svedlund, Söderhamn

ELDSVÅDA I SÖDERHAMNS-KURIRENS TRYCKERI.

KMöbi Bengt Skjerveparre.

Forts. fr. sid. 471.

Jag vet att hon åkte en lång väg i vagn...
Jag vet att hon fördes in i ett rum, där en kvinna väntade...

Jag vet inte namnet på den kvinnan, men jag vet att hon hatade...

Min vän, tänk efter! Om en kvinna har i sitt våld en annan kvinna, som hon hatar — hvad tror du då hennes största lust kan vara?

— Nå, hon dödade henne naturligtvis! svarade jag inte utan en skymt af otålighet.

— Du måste komma ihåg att hon hatade mycket starkt, den där kvinnan. Döden — det är ändå en bra enkel hämnd för ett sådant sinne.

— Är det kanske någon slags raffinerad tortyr du syftar på.

— Hvad tror du hon hatade mest hos Cecilia Breda, om inte hennes skönhet?

— Aha — vitriol kanhända?

Han slog ut med händerna. — Det finns tusen medel att hjälpa upp en kvinnas skönhet. Det finns tusen medel — säkert mer verksamma — som kunna förstöra ett ansikte. Hon måste ha gått helt systematiskt tillväga, denna kvinna, hon glömde förmodligen ingenting: hyn, ögonbrynen, läpparna, håret, tänderna...

Och sedan släppte hon henne.

— Släppte hon henne? Hur kunde hon våga? — Jag vet inte — har inte en aning om, i ur lång, eller hur kort tid den där behandlingen tog. Jag vet bara, att en vacker dag befann sig Cecilia Breda åter i frihet — det som varit Cecilia Breda.

— Men hvart tog hon då vägen? — Vänta, säg ingenting — jag har det! Hur skulle hon kunna vilja vända tillbaka till en man, som hade dyrkat hennes skönhet? Hon hade ingenting kvar i lifvet! Och det förklarar de återfunna kläderna — som dock inte legat så länge i vattnet... Säg, att jag har rätt! Naturligtvis dränkte hon sig!

— Mycket bra resonneradt! Det var säkert också så hon ville att folk skulle resonnera, om det någonsin blefve bekant, hvad som hänt henne.

— Hon ville? Hvad menar du nu?

— Hon hade ingenting kvar i lifvet, sade du nyss. Ja, ja, allt detta som hon hade vunnit med sin skönhet — sin man, sina pengar, sin ställning — det förstod hon att hon hade mistat. Hon gjorde inte ett försök att kämpa för att få behålla det...

Jag tror att hennes själ gick genom elden. Men den bestod provet.

Hon kom ihåg att hon hade något kvar. Hon kom ihåg sitt barn.

Jag vet inte hur stark den känslan varit förr: den hade väl alltid funnits, fast hon låtit annat skymma bort den. Men nu kom provet på hennes värde — hon var inte endast ett vackert ansikte. Är det inte märkvärdigt, att denna kvinna också skulle ha en så stark själ?

Det måste ha varit mycket, som slumrat inom henne, och som nöden väckte till lif: en kärlek, så stor, att den kunde bära hvad förödmjukelser som helst; ett mod, som inte ryggade tillbaka för något, och så alltjämt denna sällsynta anpassningsförmåga! Och en kloket — jag skulle nästan vilja säga list — som förr eller senare banade sig väg till målet.

Hon måste tydligen ha haft en del pengar — ringarna voro som sagdt dyrbara...

Den unga fru Breda hade väl varit gift ett år, när hennes lilla styfsons barnjungfru sade upp sig. Det var inte en tillfällighet. Jag har lyckats konstatera att hon fick pengar för att göra det, och för att rekommendera en annan. Det var Ester Olsson hon rekommenderade, så varmt, att fru

Breda antog henne. Ester Olsson hade också ett mycket vackert betyg från sin förra plats, i en kyrkoherdefamilj i Norge, där hon skött barnen med mycken ömhet och pålitlighet, fast hon, mycket mot deras vilja, redan efter ett år lämnade platsen. Det är möjligt, att betyget var förfalskad — den saken har det varit mig omöjligt att kontrollera — men jag håller det knappt för troligt.

Några äldre betyg hade hon emellertid ej. Hon var nämligen svensk-amerikanska och hade förut tjänat i ett par svenska familjer därute, efter hvad hon uppgaf. Men alla hennes papper och tillhörigheter för öfrigt hade förstörts på hennes återresa öfver Atlanten. Hon hade nämligen farit med ångaren "Duchess Mary" — på sin tid nästan lika omtalad som "Titanic". Den hade råkat i brand ute på Atlanten, och endast få passagerare räddades. Bland dem var Ester Olsson. Hon hade emellertid blifvit illa skadad — särskildt hade hennes ansikte ärr efter svåra brännsår...

— Men du menar inte — nej, det måste vara omöjligt —

— Hon sade sig vara flera och trettio år, fortsatte han lugnt, och det såg hon också ut för...

— Nå, du som undersökte den döende Ester Olsson, aibröt jag honom, anser du, att hon var yngre än hon påstått?

— Det slog mig genast — innan jag ännu uppfattat hvad hon yrade om, att hon måste ha varit minst tio, troligen femton år yngre, än hennes värdinna uppgifvit för mig.

Det är inte mycket mer att säga om saken. Hon var den mest pliktrogna tjänarinna år efter år. Hon vårdade och vakade öfver både den äldste gossen och hans halfsyskon — jag har aldrig hört annat än att hon var trogen och kärleksfull också mot dem. Och i hela familjens ögon var hon endast trotjänarinnan.

Jag undrar hvad hon tänkte, den kvinnan, när hon dammade möblerna och sopade golvet i det rum där taflan med de "Två skönhetserna" såg ned på henne...

— Men du — utbrast jag — du som verkligen tror dig ha bevis i dina händer — hvarför har du hållit detta hemligt?

Han ryckte på axlarna. — Hvem skulle ha glädje af sanningen nu? frågade han. Den döda. Eller den andra fru Breda? Hon leiver ännu, min vän. Och hvad skulle det tjäna till att beröfva henne och hennes barn namnet Breda?

Men du bör inte undra på, att historien har intresserat mig. Den är egendomlig — otrolig, om du så vill. Men den är sann.

SLUT.

ENDAST FÖR STOCKHOLM

är vårt nyinrättade Korrespondentkontor, Drottninggatan N:o 66 där, afsedt.

Att dit insända meddelanden eller annat från andra platser innebär ett försenande då allt ämnadt till tidningen ändå därifrån måste vidarebefordras till hufvudbyrån (redaktion, expedition och annonsbyrå) i Göteborg.

Korrespondent-kontoret är hufvudsakligen inrättadt i och för telefonmeddelanden inom hufvudstaden.

SENASTE PORTRÄTT TILL KRIGSKRÖNIKAN.

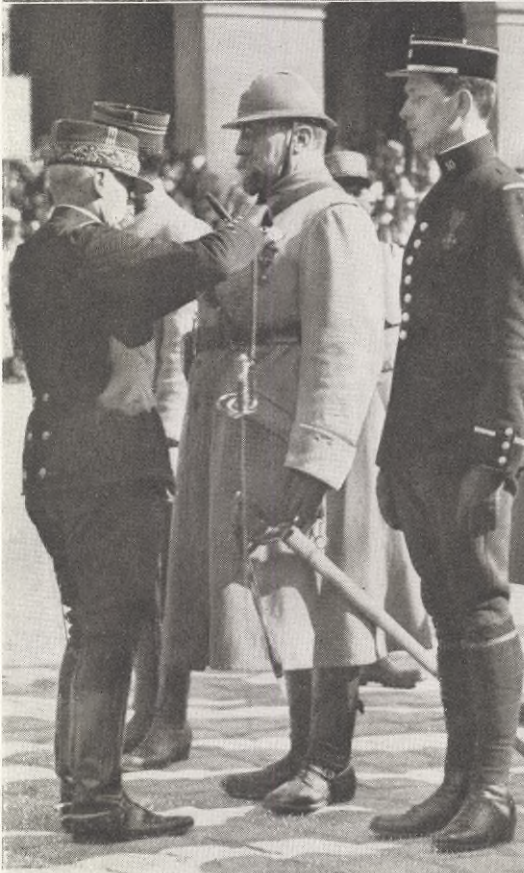

1. KRONPRINS HUMBERT AF ITALIEN SOM BOYSCOUT. T. h. kommandör Bonaldi, kronprinsens guvernör. Efter ett helt nytt fotografi

2. ENGELSKA PREMIERMINISTERN, M:R ASQUITH (x), I ROM. Premierministern och italienske konseljpresidenten Salandra vid ankomsten till Rom.

3. DEN 57-ÅRIGE, FRIVILLIGE MARCEL HABERT, på slagfältet utnämnd till underlöjtnant — dekorerades med Hederslegionens kors. — President för Patriotliga och municipipalråd i Paris.

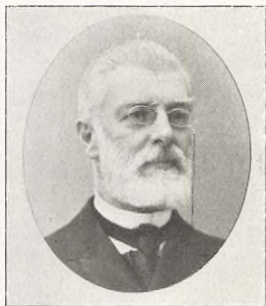
4. M:RS HARLEY, fältmarskalk French's syster, har i Saloniki tilldelats förtjenstorden för omvårdnad om sårade.

Efter originalfotografier.

A. SCHRÖDER.
F. d. Kronofogde. — Arvika.
93 år 13 April.*

H. G. TROLLE WACHTMEISTER.
Grefve. Öfverstekammarjunker. — Trolle Ljungby.
70 år 22 April.*

H. H. WACHTMEISTER.
Grefve. Generaldär. — Stockholm.
65 år 22 April.*

J. HELLNER.
F. d. Justitieråd. — Stockholm.
50 år 22 April.*

K. H. FALK.
Bruksägare. — Gravdahl.
80 år 25 April.*

L. B. ENGELLAU.
Grosshandlande. — Stockholm.
70 år 22 April.*

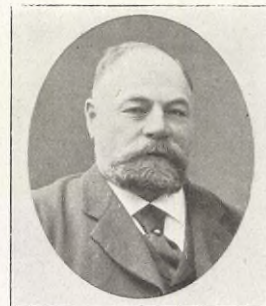
G. E. ODEÉN.
Ingeniör. — Jönköping.
65 år 9 April.*

C. ÅNGSTRÖM.
Direktör. — Stockholm.
60 år 22 April.*

P. C. L. LOVÉN.
F. d. Öfverste. — Stockholm.
75 år 25 April.*

G. BRANDT.
Sjökapten. Befälh. å "Æolus" — Stockholm.
70 år 8 April.

B. H. DILLNER.
Öfverste. — Stockholm.
60 år 20 April.*

F. B. STAFSING.
Öfverstelöjtnant. — Stockholm.
60 år 21 April.*

J. S. BERGMAN.
F. d. skoleinspektör. — Stockholm.
70 år 21 April.

E. C. C. DAHLGREN.
Författarinna. — Djurholm.
65 år 23 April.*

P. A. W. ZACHRISSON.
Direktör. — Göteborg.
55 år 25 April.*

A. T. HJELMQVIST.
Lektor. — Lund.
50 år 11 April.*

* Data å nästa sida.

P. A. ANDREASSON.
Grosshandl. F. d. Landst.-man.
— Göteborg. 70 år 30 Mars.

F. ZADIG.
Fabrikör. — Hör.
65 år 17 April.*

C. KROOK.
Fotograf. — Gisle.
65 år 21 April.

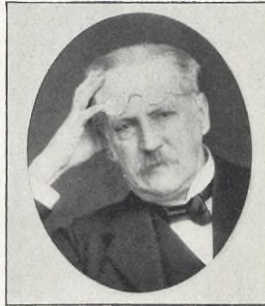
K. A. JANSON.
Disponent. — Arvika.
50 år 10 April.

F. ANDERSSON †.
F. d. Riksdagsman — Helgesta.
F. 29. † 10 April.*

C. H. BERGMAN †.
Borgmästare, — Engelholm.
F. 38. † 5 April.*

G. HASSELBLAD †.
Grosshandlande. — Göteborg
F. 51. † 11 April

E. M. ALMBERG †.
Ingenjör. — Hongkong.
F. 72. † 22 Febr.*

* Data här nedan.

AXEL SCHRÖDER. Stud.-ex. 47, hofr.-ex. 55, brottmålsdomare på Gottland 57—59, länsnot. i Gefle. län 59, brottm.-dom. i Gefle rådh.-rätt 60, kronofogde i Geströkl. 65—93. Var på sin tid under 37 år omb. man i Gefle-Dala hypoteksfören.

HANS TROLLE WACHTMEISTER. Stud.-ex. 62, fil. dr. 71, attaché i Köpenhamn, Wien, Paris o. London 72—76, andre sekr. i Utr.-dep. 76—80, fi. leg.-sekr. i St. Petersburg, Berlin, Wien o. London 80—84; kammarherre sistn. år, kabinettskammarh. 89, öfverstekammarjunk 05. Inneh. fideikommissgen. Trolle-Ljungby o. Årup i Kristianstads län.

HANS WACHTMEISTER. Stud.-ex. 69, jur. kand. 74 jur. hed.-dr. i Upsala 1910. V. hfd. 76, exped. chef i Finansdep. 88, statsråd o. chef i Finansdep. 97—02, generaldirektör o. chef i Statskontoret sedan 02. Led. af Riksd. F. K. 92 urt. — 10, led. af sersk. utsk. 07—09, ordf. i sersk. utsk. 10. Ord. i styr. f. Stockholms högskola o. i Riddarhusdir. Komm.-m. st. k. N. O. Biografi o. helsid.-portr. denna årg. nr 14.

JOHANNES HELLNER. Stud.-ex. 85, fil. kand. 87, jur. kand. 91, v. hfd. 94, jur. dr. 96, led. af Lagbyrå 99, byråchef i lagärenden 02, sekr. vid Karlstadskonf. 05, kons. statsråd i Svaifiska min. 05—06, justitieråd 06—07. Verkst. dir. i Sv. trävaruexp.-fören. 07—11. Erh. 12 uppdrag att göra förbered. utredn. ang. reform af rättegångsväsendet. Styr.-led. i Liförsäkr. a.-b. Thule, Stockh. ensk. bank, A.-B. Nord kompaniet, ordf. i styr. f. A.-b. Sv. tobaksmonopolet. Led. af permanenta skiljedomst. i Haag, delegerad v. fredskonf. derst. 07, assoc. de l'Inst. du droit intern. Led. af Riksd. F. K. 09—11, af A. K. 14 B. Biografi o. helsid.-portr. årg. XI:37.

KNUT FALK. Anst. v. olika jernbruk fr. 51, förvalt. v. Gravendals bruk 64, disp. i Gravendals a.-b. 75—09 samt ordf. i dess styr.; ordf. i styr. o. verkst. dir. i Sämsås jernv.-a. b. 75—16. Mångårig ordf. i Jernverksföreningen. Landstingsman 88—96. Led. af Riksd. F. K. 99—05, led. af sersk. utsk. 1900 o. 03.

LUDVIG ENGELLAU. Stud.-ex. 64, hofr.-ex. 69, fi. gj. s. å. i Sv. hofr. o. Stockh. rådst.-rätt. Inneh. af firman John Engellau sedan 71. Kassa-förvalt. f. Pauv. hontoux 94—09. På sin tid styr. led. i Sundsv. hand.-bank. Led. af dir. f. Bergersk. enkehus.

GUSTAF EMIL ODEÉN. Utex. fr. Cha'mers tekn. inst.; inneh. af Jönköpings mek. snickerifabrik. Led. af stadsfullmäktige, mångårig ordf. bygg-nmd. På sin tid landstingsman.

CARL ÅNGSTRÖM. Utex. fr. Tekn. inst. 76, konstruktör f. Washburn-Moen's jernverk i Worcester i Amerika 78, chef f. konstr. byrå 80; konstruktör o. maskining. v. St. Kopparb. 84, yrkesinsp. i däv. södra distr. 90. Direktör f. Motala verkst. nya a. b. 92—10. Synnerligen framstående fackman, sersk. inom maskinbr. n. ch. led. af Iron & Steel inst. och af Amer. Society mech. eng. Led. af Verkstadsfören. öfverstyr.

CHRISTIAN LOVEN. U.-löjtn. v. Vend. art.-reg. 61, v. 2a Lifg. 64, öfverste o. chef i Göta lifg. 96—01. Stadsfullmäktigt i Stockholm 1900—06. Ord. i styr. f. Stockh. musikfören sedan 05. Led. af Musik. akad. i dess v. praeses 07—16.

HERMAN DILLNER. U.-löjtn. v. Ner.-reg. 76, kapt. v. Västerb. reg. 94, öfv.-löjtn. v. Västg. reg. 08, öfverste i armén o. aisk. 12; befälh. i. Stockholms södra landstomsomr. 13. Sekr. i centr. styr. f. förb. Soldaternas vänner, verkst. dir. i Drott. Sofias skyddshem.

BIRGER STAFSING. Utex. fr. Tekn. högsk. mek. facksk. 79, fr. Våg- o. V.-byggn.-afd. 81, löjtn. i Våg- o. V.-byggn.-kår. 87, öfverstelöjtn. 03; ing. v. Stat. jernv. bygg. 81—91, i V.- o. V.-byggn.-styr. 94—98, byråchef i Telegrafstyr. 98—02, byråchef i V.- o. V.-byggn.-styr. jernv.-afd. 02. Tillk. sakkunnig v. behandl. i Landtörsv.-dep. af ärendet om V.- o. V.-byggn.-kårens omorg. 15, 16. Vid ett flertal betydande arbeten dels uppgi. planer, dels fungerat som kontrollant o. dels såsom chef.

CHARLOTTE (LOTTEN) DAHLGREN. Styr.-led. i Fredr. Bremer-förb., red. af dess tidskrift Dagny 91—07. Utg. ett antal högt skattade memoarverk fr. Ransäter m. m.

WALDEMAR ZACHRISON. Egnade sig, efter afslutade skolstudier åt boktryckaryrket hvilket praktiskt studerades i in- o. utlandet. Öppnade 86 eget boktryckeri i Göteborg, senare ombildadt till aktiebolag med Z. som verkstäl., dir. och led. Synnerligen verksam och intresserad för sitt yrkes utveckling och höjande i kontnärlig riktning, har Z. varit stiftare eller medstiftare af flera för detsamma gagneliga institutioner såsom Allm. Svenska Boktryckeriföreningen, Svenskt Bokindustrimuseum, Fackskolan f. Bokindustri i Göteborg, liksom han var upphofsman och ledare af Bokindustriställningen i Göteborg 1900. Led. af hedersutskottet i Gutenbergverein i Mainz samt "Pileger" i Buchgewerbeverein i Leipzig. Styr.-led. i Hemslöjdföreningen (ordf.). Slöjdföreningen, Arbetsförmedlingen, Röhska Konstslöjdmuseet. Åtnjuter anseende som en af vårt lands främste utöfvere af och auktoritet inom boktryckerikonsten.

THEODOR HJELMÖVIST. Stud.-ex. 84, fil. dr. 92, docent i fornnord. litt. 91, i nord. spr. 02 v. Lunds univ. lektor i modernism o. tyska v. Lunds h. allm. lärov. 04. Medarb. i Sv. akad:s ordbok sedan 93.

FERDINAND ZADIG. Mångårig delegare i firman M. Zadig i Malmö. Kommunalman. Intresserad tädgårdssodlare, stiftad Hörs försöksningsförening. Ilrig förkämpe för ett naturenligt lefnadsätt.

FOLKE ANDERSSON †. Eg. egend. Helgesta i Örebro län. Kommunalman, led. af landtinget. Led. af Riksd. A. K. 79—11, led. af lagutsk. 85—87, 91—04 o. 11. sersk. utsk. 97, statsrevisor 85, 86. De senaste riksdagsåren Kammarrens ålderspresident.

CORT BERGMAN †. Stud.-ex. 58, hofr.-ex. 61 v. hfd. 67, borgmäst. i Engelholm sedan 76. Omb.-man i sparb. 80, tillsyn.-man. v. kloster-häktet 85.

ERNST ALMBERG †. Vistats i Kina sedan 01; sedan 13 chef i. ing. afd. i a.-b. The Swedish trading co. i Hongkong där han vunnit anseende som "Aga" expert. Döden mötte honom under ett affärsbesök i Yokohama.

H. 8 D:s prenumeranter i Stockholm

behagade vid prenumeration hänvända sig till Bokhandeln eller till H. 8 D:s distribution. Apelbergsgatan 58 B. då tidningen fritt hembäres. Rikst. 8573, Allm. tel. 20968.

Efter fotografen

August Kohn, A.-H. Hengst, Nijverheids-Statist.-Ges.

ÖSTERRIKISK-UNGERSKA TRUPPER DEFILERAR FÖR EXC. FRIHERRE MARSCHALL

VÄRLDSKRIGET.

Från krigsskådeplatserna ha rapporterna under veckan 9—16 april haft relativt få märkliga nyheter att berätta. Fortfarande är det *västra fronten* och särskildt de alltjämt pågående striderna kring *Verdun* som lägga beslag på uppmärksamheten. Här synas tyskarne den 9 ha satt i gång en ganska kraftig framstöt i trakten af *Béthincourt*, som resulterade uti, att platsen utrymdes af fransmännen. Enligt den franska rapporten skulle byn ha utrymmts redan innan tyskarne företagit sitt anfall. Om privata meddelanden till holländska tidningar tala sanning, har den tyska framstötten företagits med stora styrkor, c:a 80,000 man.

Efter *Béthincourts* utrymmande ha strider utkämpats på ömse sidor om Meuse; under dessa säga sig tyskarne ha tagit ett par tusen fångar förutom en del kanoner och kulsprutor. Fransmännen omtala en mindre framgång i terrängen sydväst om fortet *Douaumont*, sannolikt i eller invid den s. k. *La Caillette*-skogen, från hvilken även tyskarne rapportera häftiga strider. I slutet af veckan inträdde en lugnare period; det vore dock förhastadt att därpå sluta sig till att den tyska offensiven, som nu pågått i åtta veckor, skulle vara på väg att afstanna. Den tyska rapporten af 13 ställde det inträdda lugnet i samband med ogynnsamma observationsförhållanden. Artilleriet var dock hela veckan verksamt, och dess aktivitet ökades på flera ställen den 14—15. De

franska ställningarna på *höjden 304* (v. om Meuse) bombarderades våldsamt.

Från västfrontens öfriga delar ha rapporterats fortsatta strider mellan engelsmän och tyskar i trakten af *S:t Eloi* och en del andra oväsentliga sammanstötningar, bl. a. i Champagne och Vogeserna.

I *öster* har situationen hållit sig oförändrad. Ryssarne företogo den 13—14 angrepp både mot *Hindenburgs* trupper i norr, n.-v. om *Dvinsk* och s. om *Narotsj-sjön*, och mot de österrikiska ställningarna vid *Strypa* och *Dnjestr*.

Från *Balkan* ha inga krigsnyheter af vikt ingått. *Sarrail* har återkallats från *Saloniki*.

På *italienska* fronten ha operationerna haft sitt vanliga förlopp med smärre resultatlösa strider på olika håll.

I *Mesopotamien* anstränga sig engelsmännen att komma den i *Kut* el *Amara* instängde general *Townshend* till undsättning. Efter angreppet på den s. k. *Fellahya*-ställningen i förra veckan, hvilket tycks ha kostat engelsmännen rätt stora offer, ha inga nya underrättelser ingått om vidare framträngande till det knappt en mil aflägsna *Kut*.

Vid en bankett för de franska parlamentarikerna i London höll *Asquith* den 9 ett tal, som väckt mycket stor uppmärksamhet och på många håll uttydts som ett varsel om förestående fredsunderhandlingar. Han berörde ententens krigsmål, som framställdes i anmärkningsvärdt moderata ordalag. De tyska tid-

Efter porträtt.

FLYGLÖJTNANT BRANDON, som vid *Zepelin*-flygtråden öfver England natten mellan 31 mars och 1 april genom skicklighet lyckades få sitt aeroplan öfver flygskedet och attackerade det med bomber på 9,000 fots höjd.

ningarne uppfattade talet allmänt som en önskan hos ententen att börja en fredsdiskussion, närmast rörande belgiska frågan. Äfven förljudes det, att påfven med anledning af Asquiths och Bethmann-Hollwegs tidigare hållna tal ansett tiden ändtligen inne att göra vissa förfrågningar hos de krigförande.

Bland politiska företeelser för öfrigt är att anteckna ett ekonomiskt närmande mellan *Rumänien* och centralmakterna. Den *holändska regeringen* bibehåller fortfarande sin ställning "en garde" mot de krigförande. *Portugal* har haft en ministerkris, som hastigt afvecklades. *Grekiska regeringen* begärde och fick kammarens förtroendevotum, medan Venizelos fortsätter sin agitation för att få kabinettet störtadt.

Vidstående bild:

KEJSERLIGA TURKISKA PRINSAR VID OSTFRONTEN. I midten generalfältmarskalken prins Leopold af Bayern, t. h. prins Osman Fuad, t. v. prins Abdül Rahim.

Öfver Julestjärnan

DEN FREJDADE TYSKE HÄRFÖRAREN, GENERALFÄLTMARSKALK VON MACKENSEN (X) BESÖKER KONSTANTINOPEL. T. v. om fältmarskalken exc. von Usedom Pascha (i sjömillitär uniform).

Kildst. Kem. A.-B. Reijgt St. Petersburge, Schön-Ooo

INNEHÅLL: Prinsessan Margaretha (helsidesporträtt). — Främmände sändebud vid svenska hofvet. — Bankmordets gåta löst. — Graf-sättning af stupad pesersvensk. — Skulpturutställning i Stockholm. — Invalidtransporterna gecom Sverige återupptagas. — Svenska och utländska bilder till dagskrönikan. — Världskriget i ord och bild. — Veckans porträttgalleri. — Resultatet af H. 8. Dis stora Novellpristäv-lan. — "Cecilia Bredas död". Berättelse af Elisabet Björklund.

Lj. tryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovlkortigt förbud.